

Nr 76.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54; given Stockholms slott den 13 februari 1953.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Torsten Nilsson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 februari 1953.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Torsten Nilsson, förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54 och anför därvid följande.

Inledning.

Från och med budgetåret 1940/41 redovisas huvuddelen av försvarets fastigheter å en särskild i rikshuvudboken uppförd kapitalfond, numera benämnd försvarets fastighetsfond. Sedan i enlighet med beslut av 1943 års riksdag vissa av försvarets fabriker organiserats såsom statligt affärsverk, varvid fabrikernas tillgångar och skulder från och med budgetåret 1944/45 upptagits till redovisning å en särskild kapitalfond, benämnd försvarets fabriksfond, har de av fabrikena disponerade fastigheterna från samma tidpunkt överförts från fastighetsfonden till fabriksfonden. Å andra sidan har i enlighet med beslut av 1950 års riksdag försvarets bostadsanskaffningsfond avvecklats från och med budgetåret 1950/51, varvid å densamma redovisade tillgångar överförts till försvarets fastighetsfond.

Försvarets fastighetsfond består från och med den 1 juli 1948 av fyra delfonder, nämligen arméns delfond, marinens delfond, flygvapnets delfond och befästningars delfond.

I årets statsverksproposition (bilaga 2 till specifikation av inkomsterna å driftbudgeten) har framlagts ett beräknat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54. I överensstämmelse med stafförslaget har å driftbudgeten i förslaget till riksstat bland Inkomster av statens kapitalfonder upptagits totalbeloppet av de i statförslaget för respektive delfonder angivna överskotten och bland Egentliga statsutgifter å fjärde huvudtiteln under rubrikerna C. Försvarskrafterna och E. Diverse med tills vidare beräknade belopp upptagits särskilda anslag för ersättning till envar av fastighetsfondens fyra delfonder för vederbörande förvaltningsmyndigheters rätt att nyttja de till fonden hörande eller av fonden förhyrda fastigheterna. Nämnda anslag har beräknats till sammanlagt 78 800 000 kronor, varav för arméns delfond 34 000 000 kronor, för marinens delfond 12 000 000 kronor, för flygvapnets delfond 17 500 000 kronor och för befästningars delfond 15 300 000 kronor.

Med skrivelse den 29 november 1952 har *fortifikationsförvaltningen* avgivit förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54, varöver *riksräkenskapsverket* den 24 januari 1953 inkommit med utlåtande.

Översikt av fastighetsfondens ställning.

Av riksräkenskapsverkets utdrag ur rikshuvudboken för budgetåret 1951/52 samt av ämbetsverkets specifikation av bland annat försvarets fastighets- och värdeminskningskonton m. m. för samma budgetår framgår, att fondens ställning per den 30 juni 1952 var följande.

Arméns delfond:

Tillgångar:

Markvärde	69 991 250: 50	
Byggnadsvärde	578 027 659: 84	
Fordringar hos andra fonder	<u>7 538 088: 90</u>	655 556 999: 24

Skulder:

Värdeminskningsskonto	452 843 736: 51	
Diverse medel	<u>7 538 088: 90</u>	460 381 825: 41

Kapitalbehållning 195 175 173: 83

Marinens delfond:

Tillgångar:

Markvärde	61 846 521: 37	
Byggnadsvärde	185 644 737: 63	
Fordringar hos andra fonder	<u>3 075 016: 45</u>	250 566 275: 45

Skulder:

Värdeminskningsskonto	152 395 927: 86	
Diverse medel	<u>3 075 016: 45</u>	155 470 944: 31

Kapitalbehållning 95 095 331: 14

Flygvapnets delfond:

Tillgångar:

Markvärde	21 530 893: 14	
Byggnadsvärde	399 332 898: 36	
Fordringar hos andra fonder	<u>3 286 144: 68</u>	424 149 936: 18

Skulder:

Värdeminskningsskonto	260 352 949: 79	
Diverse medel	<u>3 286 144: 68</u>	263 639 094: 47

Kapitalbehållning 160 510 841: 71

Befästningars delfond:

Tillgångar:

Markvärde	7 926 186: 53	
Byggnadsvärde	666 767 413: —	
Fordringar hos andra fonder	<u>2 486 047: 05</u>	677 179 646: 58

Skulder:

Värdeminskningsskonto	592 770 003: 39	
Diverse medel	<u>2 486 047: 05</u>	595 256 050: 44

Kapitalbehållning 81 923 596: 14

I detta sammanhang må erinras, att den för budgetåret 1951/52 fastställda staten för fastighetsfonden balanserade på 58,650 miljoner kronor. Inkomsterna beräknades till detta belopp och utgifterna och överskottet till respektive 38,300 och 20,350 miljoner kronor. Utfallet av staten framgår av en i budgetredovisningen för budgetåret 1951/52 (s. 178 och 179) intagen sammanställning. Enligt denna har fondens överskott uppgått till 20 123 319 kronor 77 öre, som tillförts statsregleringen.

Stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1952/53 har fastställts den 18 april 1952.

Förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54.

Staten för försvarets fastighetsfond skall jämlikt beslut av 1948 års riksdag upptaga följande titlar, nämligen å inkomstsidan A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler, B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden, C. Inkomster av övnings- och skjutfält och D. Diverse inkomster samt å utgiftssidan A. Reparations- och underhållskostnader m. m., B. Avsättning till värdeminskningskonto och C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden ävensom Överskott att tillföras riksstatens driftbudget. Inkomsterna respektive utgifterna under de angivna titlarna skall upptagas särskilt för de olika delfonderna.

Vid beräkningen av de olika posterna i staten följer jag denna uppställning och upptager därvid först till behandling fondens utgifter.

UTGIFTERNA.

A. Reparations- och underhållskostnader m. m.

Angående grunderna för beräkningen av medelsbehovet för reparation och underhåll av försvarets byggnadsbestånd torde få hänvisas till vad som därom anfördes i propositionen 1949:71 med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1949/50. Såsom av propositionen framgår uppdelas försvarets byggnadsbestånd i tre grupper beroende på fastigheternas ålder. Medelsbehovet för reparationer och underhåll beräknas till viss procent av den faktiska byggnadskostnaden för varje särskild fastighet omräknad till 1935 års prisnivå.

Fortifikationsförvaltningen beräknar underhållsprocenten, omräknad till 1952 års prisnivå med hjälp av byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex (266), till i första gruppen 2,93 % för arméns och flygvapnets delfonder och 3,99 % för marinens delfond samt i andra och tredje grupperna

2,13 % respektive 1,06 % för alla tre delfonderna utom beträffande flygfält och befästningar, för vilka förutsättes särskilda bestämmelser.

Riksräkenskapsverket har icke anfört någon erinran mot denna beräkning.

Arméns delfond. Av följande sammanställning framgår de för budgetåret 1952/53 beräknade reparations- och underhållskostnaderna för arméns delfond samt motsvarande kostnader för budgetåret 1953/54 enligt fortifikationsförvaltningens förslag och departementsförslaget.

	Budgetåret 1952/53	Budgetåret 1953/54	
		Fortifikations- förvaltningen	Departement- schefen
a) Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m.	8 580 000	11 606 000	10 420 000
b) Smärre förbättringsarbeten	858 000	1 130 000	1 043 000
c) Löpande underhåll av övningsfält m. m.	1 415 000	1 500 000	1 500 000
d) Iståndsättning av jordbruksfastigheter	720 000	2 115 000	1 220 000
e) Övriga iståndsättningsarbeten	3 500 000	18 380 000	7 000 000
f) Skatter	300 000	350 000	350 000
g) Ändrings- och inredningsarbeten föranledda av vissa organisationsundersökningar.....	250 000	250 000	250 000
h) Ändringsarbeten föranledda av vissa forskningsförsök	35 000	60 000	60 000
i) Ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid arméns tygverkstäder m. m.	100 000	500 000	250 000
j) Rationaliseringsåtgärder vid värmeanläggningar m. m.	200 000	200 000	200 000
k) Underhåll av enskilda vägar.....	125 000	130 000	130 000
l) Skogsbrandsläckningsmateriel m. m.	67 000	—	—
Summa kronor	16 150 000	36 221 000	22 423 000

I propositionen 1953: 2 (Bil. 12) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att medgiva, att ifrågasvarande anslagspost må under budgetåret 1952/53 överskridas med högst 2 000 000 kronor. Vid bifall härtill kommer för innevarande budgetår sammanlagt (16 150 000 + 2 000 000 =) 18 150 000 kronor att stå till förfogande för reparations- och underhållskostnader för arméns delfond.

Fortifikationsförvaltningen uppskattar värdena under arméns delfond å byggnader m. m. — vilka värden lägges till grund för beräkningen av delposterna Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. samt Smärre förbättringsarbeten — enligt 1935 års kostnadsnivå till 280 409 014 kronor för byggnader hänförliga till första gruppen samt till 111 379 703 kronor respektive 59 222 305 kronor för byggnader

hänförliga till andra respektive tredje gruppen. Ämbetsverket räknar härvid med vissa uppskrivningar av tillgångarna å arméns delfond.

Underhållskostnaderna beräknas av fortifikationsförvaltningen enligt förut angivna grunder till:

1. gruppen	280 409 014	× 2,93 %	.....	8 215 984
2. »	111 379 703	× 2,13 %	.....	2 372 388
3. »	59 222 305	× 1,06 %	.....	627 756
<u>Summa kronor</u>				11 216 128

Vid fastställande av staten för fastighetsfonden för innevarande budgetår minskades det av fortifikationsförvaltningen och riksräkenskapsverket procentuellt beräknade underhållsbeloppet med 5 % eller 498 000 kronor med hänsyn till de svårigheter, som då rådde i fråga om arbetskraft inom byggnadsfacket. Fortifikationsförvaltningen framhåller att den genom underhållsmedlens nedskärning uppkomna eftersläpningen i underhållet på grund av utvecklingen på arbetsmarknaden kan komma att återtagas under budgetåret 1953/54. Kostnaderna för utförande av de genom minskningen eftersatta arbetena har emellertid ökat med 9,92 % enligt byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex, varför ifrågavarande belopp jämte därpå belöpande kostnadsökning upptagits med (498 000 + 49 400 =) 547 400 kronor.

För underhåll av de baracker, som i enlighet med Kungl. Maj:ts direktiv beräknas kvarstå såsom permanenta förråd och som ännu icke invärderats i fastighetsfonden, har för innevarande budgetår upptagits ett belopp av 193 500 kronor. Fortifikationsförvaltningen framhåller, att åtskilliga baracktyper vid jämförelse med mera permanenta byggnader uppvisar flera konstruktiva egenheter, som medför ökade underhållskostnader. Ökade underhållsmedel för ifrågavarande baracker är därför nödvändiga, enär nybyggnad av förråd och utbildningslokaler icke för närvarande är möjlig i erforderlig omfattning. För budgetåret 1953/54 beräknar förvaltningen på grundval av verkställd behovsprövning underhållskostnaderna för i fastighetsfonden icke invärderade baracker till 852 000 kronor.

Fortifikationsförvaltningen har igångsatt inventering av befintliga baracker i avsikt att snarast möjligt till Kungl. Maj:t avgiva förslag till nämnda barackers invärdering i fastighetsfonden.

I enlighet med det anförda beräknar fortifikationsförvaltningen således underhållskostnaderna till (11 216 128 + 547 400 + 852 000 =) 12 615 528 kronor. Beloppet föreslås emellertid skola minskas med de beräknade kostnaderna för yttre renhållning, 200 000 kronor, vilka kostnader skall bestri- das av vederbörligt anslag till bränsle m. m. och därför frånräknas det för byggnadsunderhållet beräknade beloppet. Återstoden, 12 415 528 kronor eller avrundat 12 416 000 kronor, föreslås fördelad med 11 286 000 kronor på

posten Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. samt 1 130 000 kronor på posten Smärre förbättringsarbeten. Härutöver anmäler ämbetsverket behov av 320 000 kronor för att anskaffa brandbilar för 16 armén tillhörande förband med otillfredsställande brandskydd. Totala medelsbehovet för löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. beräknas således för nästa budgetår till (11 286 000 + 320 000 =) 11 606 000 kronor.

Behovet av medel för löpande underhåll av övningsfält m. m. beräknar fortifikationsförvaltningen, efter av ämbetsverket verkställda reduceringar av förbandens äskanden, till 1 500 000 kronor. Detta belopp, vilket av förvaltningen anses oundgängligen erforderligt, utgör en ökning av underhållsbeloppet för innevarande budgetår med blott cirka 6 % oaktat enligt byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex ökningen av underhållskostnaderna uppgår till 9,92 % enbart för budgetåret 1951/52. Summan inkluderar även kostnaderna för fortsatt anskaffning av erforderlig skogsbrandsläckningsmateriel, för vilket ändamål i staten för innevarande budgetår medel är upptagna under särskild delpost. Underhållsutgifterna fördelar sig med 1 430 000 kronor på ordinarie underhåll, 30 000 kronor på större reparationer samt 40 000 kronor på nybyggnads- och förändringsarbeten.

Vad angår kostnaderna för iståndsättning av jordbruksfastigheter anför ämbetsverket i huvudsak följande.

Den anbefallda översynen av byggnadsbeståndet å jordbruksfastigheterna, som tidigare verkställdts beträffande första, andra, tredje och fjärde militärområdena, har numera hunnit slutföras beträffande femte och sjätte militärområdena. För iståndsättning av jordbruksbyggnaderna inom sistnämnda militärområdena erfordras 130 000 kronor. Översynen kommer att fortsättas beträffande sjunde militärområdet enligt särskild plan. För fortsatt iståndsättning av vägarna inom infanteriskjutskolans övningsområde ävensom å Villingsbergs och Väddö skjutfält erfordras under budgetåret 1953/54 respektive 120 000 kronor, 120 000 kronor och 110 000 kronor (för innevarande budgetår har för samma ändamål anvisats respektive 100 000 kronor, 200 000 kronor och 95 000 kronor). Under nästa budgetår bör även viss maskinell utrustning för vägunderhållet inom arméns övnings- och skjutfält anskaffas för 135 000 kronor (för innevarande budgetår 90 000 kronor).

Fortifikationsförvaltningen har slutfört en generell undersökning rörande oundgängligen erforderliga åtgärder för iståndsättning av vägar, broar och planer inom övnings- och skjutfälten samt kasernområdena ävensom till friliggande förråd för samtliga arméförband och beräknar kostnaderna för de nu oundgängligen erforderliga iståndsättningsarbetena inom jordbruksfastigheterna till i runt tal 4 000 000 kronor, varav 1 500 000

kronor till en första etapp under budgetåret 1953/54. Fortifikationsförvaltningen erinrar om att ämbetsverket redan tidigare anmält att de totala kostnaderna för iståndsättning av vägar inom övnings skjutfält och kasernområden uppskattats till minst 20 miljoner kronor.

För iståndsättning av jordbruksfastigheter beräknas således ett sammanlagt belopp av (130 000 + 120 000 + 120 000 + 110 000 + 135 000 + 1 500 000 =) 2 115 000 kronor.

Vad övriga iståndsättningsarbeten beträffar erinrar fortifikationsförvaltningen om att redan i medelskandena för innevarande budgetår påtalades de allvarliga brister som för närvarande vidlåder försvarets byggnadsbestånd. Sålunda är flertalet byggnader och anläggningar vid så gott som samtliga äldre etablissement i så dåligt skick, att iståndsättningsåtgärder snarast måste vidtagas för att förhindra ett ytterligare snabbt förfall. Särskilt är detta förhållandet beträffande äldre värmeanläggningar samt sanitära och elektriska installationer. Deras tillstånd är i många fall sådant, att ämbetsverket icke kan ansvara för deras funktionsduglighet, därest icke medel utan ytterligare uppskov ställes till förfogande för vidtagande av erforderliga iståndsättningsåtgärder. Av infanteriets, kavalleriets och artilleriets etablissement, inalles 32, är 22 äldre än 40 år och 6 äldre än 30 år. Särskilt vid dessa är de sanitära och elektriska installationerna i stor omfattning otidsenliga och hårt förslitna. Att iståndsättningsarbeten icke kunnat utföras tidigare beror delvis på restriktioner i fråga om byggnadsverksamheten men även på att medel för ändamålet icke stått till förfogande i erforderlig omfattning.

Under budgetåret 1950/51 verkställdes en inventering av de mest aktuella iståndsättnings- och renoveringsarbetena inom försvarets byggnadsbestånd. Efter bearbetning av detta material inom ämbetsverket, varvid angelägenhetsgradering i samråd med vederbörande försvarsgrenschefer verkställdes, har hithörande arbetsobjekt sammanställts i generalplaner, en för varje försvarsgren. Ifrågavarande generalplaner avses ligga till grund för en upprustnings- och iståndsättningsplan på längre sikt beträffande försvarets byggnader. Planerna kompletteras årligen, varvid hänsyn även tages till arbetsobjekt, vilka egentligen sammanhänger med sådana ändrings- och inredningsarbeten, som betingas av ändrad organisation vid förbanden.

Fortifikationsförvaltningen berör i detta sammanhang de av riksdagens militieombudsman verkställda inspektionerna vid truppförbanden med därav föranledda skrivelser med erinringar rörande byggnadernas tillstånd m. m. De förhållanden, mot vilka MO anför erinringar, är tidigare bekanta för ämbetsverket, och erforderliga arbetsåtgärder har i regel varit upptagna i nyssnämnda generalplaner, dock icke sällan med sådan angelägenhetsgrad, att deras utförande med nuvarande medelstillgång m. m. kan bli aktuellt först flera år efter MO:s inspektionsbesök.

Den för arméns delfond uppgjorda planen över mest aktuella arbeten upptager f. n. cirka 400 arbetsobjekt till en enligt prisläget den 1 januari 1951 beräknad kostnad av i runt tal 18 000 000 kronor. Den tidsperiod, inom vilken planen bör vara genomförd, anses icke böra vara längre än 4—5 år.

Inom ramen för de å arméns delfond för ifrågavarande ändamål disponibla medlen har till och med budgetåret 1951/52 utförts i generalplanen upptagna arbetsobjekt till en kostnad av i runt tal 2 400 000 kronor. Enligt nuvarande prisläge motsvarar de i nämnda plan återstående arbetsobjekten en kostnad av cirka 22 000 000 kronor. Skulle detta arbetsprogram genomföras inom loppet av 5 år, vilket av ämbetsverket bedömes nödvändigt, erfordras härför ett anslag per budgetår av 4 500 000 kronor. Med nuvarande medelstildelning och restriktioner på arbetsmarknaden har förvaltningen i första hand måst inrikta sig på sådana utvändiga åtgärder, såsom takomläggningar m. fl. hithörande arbeten, vilka är absolut nödvändiga för att en byggnads eller anläggnings bestånd ej skall helt äventyras.

Utbyte och ersättning av vid nybyggnad använd krismateriel (rörledning, varmvattenberedare och -batterier av galvaniserad plåt, takpapp av kriskvalitet m. m.) måste under de närmaste åren utföras i snabbare takt än vad hittills kunnat ske. Den krismateriel, varom här är fråga, har nu varit i bruk under 7—10 år och måste snarast ersättas och utbytas om byggnaderna och anläggningarna skall kunna hållas i funktionsdugligt skick. Ett eftersättande härav kan medföra de allvarligaste konsekvenser. Ämbetsverket beräknar medelsbehovet för detta ändamål till 4 500 000 kronor, varav 1 500 000 kronor för nästa budgetår.

Iståndsättning och omläggning av de elektriska installationerna och ledningsnäten vid de äldre etablissementen måste likaledes fortsättas. De föråldrade och otidsenliga installationerna utgör icke blott en fara ur brandskyddssynpunkt utan är även med hänsyn till det ökade elektriska energibehovet vid verkstäder m. m. ur driftsynpunkt otillfredsställande, varjämte de icke fyller de krav, som numera gällande bestämmelser ställer på anläggningar av denna art. Totalkostnaderna beräknas till 5 000 000 kronor, varav 1 000 000 kronor äskas för nästa budgetår.

Behov av modernisering av värmeanläggningarna föreligger vid samtliga 32 äldre etablissement. För arbeten av underhållskaraktär i samband med dessa moderniseringar erfordras enligt ämbetsverkets preliminära beräkningar 8 300 000 kronor. För nästa budgetår äskas 2 180 000 kronor.

Renoverings- och moderniseringsarbeten av krigsskolans förläggning å Karlberg beräknas draga en kostnad av 400 000 kronor. Totalkostnaden för dessa arbeten beräknas till 3 000 000 kronor.

Den utökade motoriseringen har förorsakat ett hårt slitage av vägar inom kasernområdena m. m. För iståndsättning av vägarna anses 7 100 000 kronor erforderliga.

För åtgärder till förekommande av olycksfall vid arbete å tak samt för åtgärder erforderliga i anledning av arbetarskyddslagens bestämmelser beräknas 500 000 kronor respektive 1 200 000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet under nästa budgetår för övriga istandsättningsarbeten beräknar fortifikationsförvaltningen alltså till (4 500 000 + 1 500 000 + 1 000 000 + 2 180 000 + 400 000 + 7 100 000 + 500 000 + 1 200 000 =) 18 380 000 kronor.

Medelsbehovet för ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid arméns tygverkstäder m. m. beräknas med hänsyn till omläggningar i driften vid arméförvaltningens verkstäder komma att väsentligt stiga, och för ändamålet upptager ämbetsverket ett belopp av 500 000 kronor.

Beträffande övriga poster torde få hänvisas till den i det föregående intagna sammanställningen.

Riksräkenskapsverket, som endast delvis kunnat tillstyrka fortifikationsförvaltningens förslag till uppskrivning av delfondens tillgångar, beräknar med hänsyn härtill de procentberäknade underhållskostnaderna till 11 213 000 kronor. Ämbetsverket utgår från att den minskning av de procentberäknade underhållsbeloppen, som beslutats för innevarande budgetår, liksom tidigare anslagsbeskränningar, icke skall föranleda en uppräknings av beloppen för nästa budgetår. I avvaktan på resultatet av en av fortifikationsförvaltningen igångsatt inventering av baracker, som i framtiden skall kvarstå såsom permanenta förråd, beräknar riksräkenskapsverket för underhåll av baracker ett belopp av 213 000 kronor, motsvarande 2,13 % av barackernas värde. Kostnaderna för anskaffning av brandbilar bör enligt riksräkenskapsverkets mening, liksom för flygvapnets del, bestridas av anslag under fjärde huvudtiteln.

För istandsättning av jordbruksfastigheter, för övriga istandsättningsarbeten och förändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid arméns tygverkstäder m. m. beräknar riksräkenskapsverket samma belopp som för innevarande budgetår, respektive 720 000, 3 500 000 och 100 000 kronor.

Med biträdande i övrigt av fortifikationsförvaltningens förslag beräknar riksräkenskapsverket posten till reparations- och underhållskostnader m. m. till 18 036 000 kronor.

Departementschefen.

Vid beräkningen av underhållskostnaderna för byggnader m. m. har fortifikationsförvaltningen till värdet av de anläggningar som var redovisade på fastighetsfonden den 30 juni 1952 lagt värdet av byggnader, som beräknas skola under innevarande budgetår upptagas till redovisning på fonden, medan å andra sidan fråndragits värdet av byggnader, som under innevarande budgetår beräknas skola avgå. Fortifikationsförvaltningen har härvid så-

som tillkommande poster på arméns delfond upptagit värdet av vissa byggnader och anläggningar, vilka förvaltningen i annat sammanhang föreslagit skola upptagas till redovisning å delfonderna. Riksräkenskapsverket har till viss del avstyrkt denna framställning och i sitt statförslag grundat beräkningen av de procentberäknade underhållskostnaderna på byggnadsvärdet som med hänsyn härtill något reducerats. Jag godtager riksräkenskapsverkets beräkningar i denna del. Jag delar även riksräkenskapsverkets uppfattning, att kompensation icke bör ges för den minskning av underhållsmedlen som beslutats för innevarande budgetår. Däremot synes av skäl som fortifikationsförvaltningen anfört en viss ökning av medlen för underhåll av baracker vara erforderlig. Jag beräknar för detta ändamål 450 000 kronor. Med godtagande i övrigt av riksräkenskapsverkets förslag beräknar jag för löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. ett belopp av 10 420 000 kronor samt för smärre förbättringsarbeten 1 043 000 kronor, utgörande i runt tal tio procent av posten till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m.

Arméns ökade motorisering har medfört en kraftig förslitning av vägbeståndet inom övningsfälten, och det synes erforderligt att nu anvisa ökade medel för iståndsättning av vägarna. Med beaktande härav föreslår jag att posten till iståndsättning av jordbruksfastigheter höjes med 500 000 kronor till 1 220 000 kronor.

För övriga iståndsättningsarbeten har fortifikationsförvaltningen äskat 18 380 000 kronor, eller 15 000 000 kronor mer än för innevarande budgetår. En så avsevärd höjning av anslagstilldelningen som fortifikationsförvaltningens förslag innebär kan jag icke under nuvarande förhållanden tillstyrka. Av fortifikationsförvaltningens framställning framgår emellertid att en väsentlig ökning av anslagsmedlen är ofrånkomlig om icke en redan pågående kapitalförstörelse skall ytterligare påskyndas. Även ur säkerhets-synpunkt kräves omfattande åtgärder, speciellt beträffande de elektriska installationerna. Avsevärda belopp måste jämväl ställas till förfogande för minskande av riskerna för inbrott och sabotage vid vissa förråd. Jag föreslår att posten uppräknas med 3 500 000 kronor till 7 000 000 kronor för att de mest angelägna arbetena skall kunna utföras.

För att bereda ökat utrymme för rationaliseringsåtgärder vid arméns verkstäder föreslår jag att den för detta ändamål avsedda posten höjes med 150 000 kronor till 250 000 kronor.

Beträffande beräkningen av övriga i anslagsposten ingående delposter biträder jag riksräkenskapsverkets förslag.

Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för arméns behov bör således för nästa budgetår uppföras med ett belopp av 22 423 000 kronor med den fördelning på delposter, som framgår av det föregående.

Jag förutsätter att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva den jämkning mellan de särskilda posterna inom slutbeloppets ram, som kan finnas erforderlig.

Marinens delfond. Av följande sammanställning framgår de för budgetåret 1952/53 beräknade reparations- och underhållskostnaderna för marinens delfond samt motsvarande kostnader för budgetåret 1953/54 enligt fortifikationsförvaltningens förslag och departementsförslaget.

	Budgetåret 1952/53	Budgetåret 1953/54	
		Fortifikations- förvaltningen	Departement- schefen
a) Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m.	2 704 000	3 410 000	3 189 000
b) Löpande reparation och underhåll av hamnanläggningar m. m.	985 000	1 005 000	1 005 000
c) Smärre förbättringsarbeten	270 000	331 000	319 000
d) Underhåll av övningsfält m. m.	65 000	100 000	100 000
e) Istandsättning av jordbruksfastigheter	100 000	100 000	100 000
f) Övriga istandsättningsarbeten	1 350 000	4 325 000	2 600 000
g) Skatter	100 000	150 000	150 000
h) Ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid marinverkstäderna ..	225 000	250 000	250 000
i) Rationaliseringsåtgärder vid värmeanläggningar m. m.	65 000	75 000	75 000
j) Underhåll av enskilda vägar	7 000	8 000	8 000
Summa kronor	5 871 000	9 754 000	7 796 000

I propositionen 1953: 2 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att medgiva, att ifrågakvarande anslagspost må under budgetåret 1952/53 överskridas med högst 675 000 kronor. Vid bifall härtill kommer för innevarande budgetår sammanlagt (5 871 000 + 675 000 =) 6 546 000 kronor att stå till förfogande för reparations- och underhållskostnader för marinens delfond.

Fortifikationsförvaltningen anför som underlag för beräkning av delposterna Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. samt Smärre förbättringsarbeten, att värdet av äldre byggnader kan beräknas till 93 558 193 kronor, varav för hamnanläggningar 25 636 750 kronor. De äldre byggnader för vilka underhållet skall beräknas efter viss procent av värdet upptages alltså till 67 921 443 kronor. Värdet av nya byggnader och anläggningar, med undantag av hamnanläggningar, beräknas till 38 254 929 kronor för andra gruppen och 9 769 470 kronor för tredje gruppen.

Underhållskostnaderna beräknas av fortifikationsförvaltningen enligt förut angivna grunder till:

1. gruppen	67 921 443	× 3,99 %	.....	2 710 066
2. »	38 254 929	× 2,13 %	.....	814 830
3. »	9 769 470	× 1,06 %	.....	103 556

Summa kronor 3 628 452

Vid fastställandet av staten för fastighetsfonden för innevarande budgetår minskades det procentuellt beräknade underhållsbeloppet med 5 % eller 157 000 kronor. Av samma skäl som angivits under arméns delfond upptager nu fortifikationsförvaltningen sistnämnda belopp jämte därå belöpande kostnadsökning (157 000 + 15 570 =) 172 570 kronor. De beräknade underhållskostnaderna uppgår således till (3 628 452 + 172 570 =) 3 801 022 kronor, varifrån avgår kostnad för yttre renhållning, 120 000 kronor. Återstoden, 3 681 022 kronor, eller avrundat 3 681 000 kronor, föreslås fördelad med 3 350 000 kronor till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. samt 331 000 kronor till smärre förbättringsarbeten. Liksom under arméns delfond upptager emellertid ämbetsverket 60 000 kronor för anskaffande av brandbilar under delposten löpande reparation och underhåll av byggnader m. m., vilken delpost beräknas till (3 350 000 + 60 000 =) 3 410 000 kronor.

Kostnaderna för löpande reparation och underhåll av hamnanläggningar m. m. beräknar fortifikationsförvaltningen till 1 005 000 kronor. Beräkningen har liksom för innevarande budgetår verkställts efter individuell uppskattning.

Vad angår posten underhåll av övningsfält m. m. beräknar fortifikationsförvaltningen med användande av samma principer som beträffande arméns övningsfält det för budgetåret 1953/54 erforderliga underhållsbeloppet till 100 000 kronor, varav 60 000 kronor till ordinarie underhåll, 25 000 kronor till större reparationer och 15 000 kronor till nybyggnads- och förändringsarbeten. Den i jämförelse med innevarande budgetår uppkommande kostnadsökningen hänför sig till största delen till ökat underhåll och förbättring av befintliga vägar och broar. För iståndsättning av jordbruksfastigheter upptages 100 000 kronor, avsedda för fortsatta iståndsättningsarbeten på jordbruksfastigheterna å Muskö.

För övriga iståndsättningsarbeten anser fortifikationsförvaltningen en avsevärd anslagshöjning nödvändig. Liksom beträffande arméns delfond upprättades även för marinens delfond budgetåret 1950/51 en generalplan över de mest aktuella iståndsättnings- och renoveringsarbetena. Denna plan upptager för närvarande cirka 200 arbetsobjekt till en enligt prisläget den 1 januari 1951 beräknad kostnad av i runt tal 4 500 000 kronor. Inom ramen för de å fastighetsfondens stat till förfogande ställda medlen har hittills kunnat utföras i generalplanen upptagna arbeten till en kostnad av i runt tal 900 000 kronor. Enligt nuvarande prisläge motsvarar de i generalplanen återstående arbetsobjekten en kostnad av cirka 5 400 000 kronor. Liksom beträffande arméns delfond bedömer fortifikationsförvaltningen, att ifrågakvarande arbeten bör genomföras inom loppet av högst 5 år. Medelsbehovet härför beräknas sålunda till 1 100 000 kronor per budgetår.

I generalplanen ingår icke sådana större iståndsättningsobjekt, som berör marinens hamnanläggningar m. m., utan dessa har behandlats i särskild plan. Med hänsyn till bland annat svårigheten att bedöma dessa arbetens slutliga omfattning kan emellertid för närvarande icke, såsom fallet är beträffande husbyggnader och liknande, uppgöras någon mera bestämd och för flera år gällande generalplan utan behovsprövning måste ske från fall till fall alltefter aktualitet.

Återstående kostnader för de mest aktuella arbetena — iståndsättning av utrustningskajen vid Göteborgs örlogsvarv samt förpålning inklusive brygga vid örlogsvarvets östra del ävensom vid Karlskrona örlogsvarv insättande av en dockport vid viss docka och ombyggnad av flottans skeppsbro — beräknas till 1 980 000 kronor, varav 1 200 000 kronor äskas för nästa budgetår. För utbyte av krismateriel samt för iståndsättning och förstärkning av vägar och körplaner m. m. inom kasernområdena äskas 600 000 kronor respektive 725 000 kronor. För åtgärder till förekommande av olycksfall vid arbete å tak samt för åtgärder erforderliga i anledning av arbetarskyddslagens bestämmelser begär ämbetsverket (200 000 + 500 000 =) 700 000 kronor. Det sammanlagda beloppet under delposten Övriga iståndsättningsarbeten uppskattas således till (1 100 000 + 1 200 000 + 600 000 + 725 000 + 700 000 =) 4 325 000 kronor. Vid bifall härtill beräknar ämbetsverket återstående kostnader för här avsedda arbeten till omkring 9 500 000 kronor.

Skatterna beräknas på grund av stora markförvärv komma att stiga med 50 000 kronor till 150 000 kronor.

Beträffande övriga poster torde få hänvisas till den i det föregående intagna sammanställningen.

Riksräkenskapsverket uppskattar i överensstämmelse med fortifikationsförvaltningens förslag de procentberäknade underhållskostnaderna för byggnader å marinens delfond till avrundat 3 628 000 kronor. Däremot beräknar ämbetsverket icke någon ersättning under budgetåret 1953/54 för det belopp, varmed de procentberäknade underhållsmedlen reducerats vid fastställandet av staten för innevarande budgetår. Ämbetsverket avstyrker liksom beträffande arméns delfond att i staten för fastighetsfonden upptages belopp för anskaffning av brandbilar.

För övriga iståndsättningsarbeten ävensom för ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid marinverkstäderna räknar riksräkenskapsverket med samma belopp som för innevarande budgetår.

Med biträdande i övrigt av fortifikationsförvaltningens förslag beräknar riksräkenskapsverket posten till reparations- och underhållskostnader m. m. till 6 521 000 kronor.

Departementschefen.

I enlighet med riksräkenskapsverkets förslag beräknar jag för marinens delfond till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. 3 189 000 kronor och till smärre förbättringsarbeten 319 000 kronor.

För övriga iståndsättningsarbeten har fortifikationsförvaltningen äskat 4 325 000 kronor.

Den av fortifikationsförvaltningen föreslagna höjningen av medelsanvisningen för övriga iståndsättningsarbeten kan jag icke tillstyrka i annan mån än att jag förordar en ökning av anslagsmedlen för dessa ändamål med 1 250 000 kronor till 2 600 000 kronor.

I enlighet med fortifikationsförvaltningens förslag beräknar jag 250 000 kronor till ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid marinverkstäderna.

I övrigt godtager jag de av riksräkenskapsverket gjorda beräkningarna och uppskattar medelsbehovet under anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för marinens delfond till 7 796 000 kronor med den fördelning på delposter som av det föregående framgår.

Jag förutsätter, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva den jämkning mellan de särskilda posterna inom slutbeloppets ram, som kan finnas erforderlig.

Flygvapnets delfond. Av följande sammanställning framgår de för budgetåret 1952/53 beräknade reparations- och underhållskostnaderna för flygvapnets delfond samt motsvarande kostnader för budgetåret 1953/54 enligt fortifikationsförvaltningens förslag och departementsförslaget.

	Budgetåret 1952/53	Budgetåret 1953/54	
		Fortifikations- förvaltningen	Departementschefen
a) Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m.	2 425 000	3 119 000	2 964 000
b) Smärre förbättringsarbeten	243 000	292 000	296 000
c) Underhåll av flygfält m. m.	1 841 000	2 027 000	2 027 000
d) Underhåll av jordbruksfastigheter m. m.	50 000	50 000	50 000
e) Iståndsättning av jordbruksfastigheter	24 000	20 000	20 000
f) Övriga iståndsättningsarbeten	1 115 000	4 500 000	1 975 000
g) Skatter	70 000	75 000	75 000
h) Ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid de centrala flygverkstäderna	150 000	120 000	120 000
i) Rationaliseringsåtgärder vid värmeanläggningar m. m.	65 000	75 000	75 000
j) Underhåll av enskilda vägar	18 000	10 000	10 000
k) Skogsbrandsläckningsmateriel m. m.	5 000	—	—
Summa kronor	6 006 000	10 288 000	7 612 000

I propositionen 1953: 2 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att medgiva, att ifrågakvarande anslagspost må under budgetåret 1952/53 överstridas med högst 675 000 kronor. Vid bifall härtill kommer för innevarande budgetår sammanlagt (6 006 000 + 675 000 =) 6 681 000 kronor att stå till förfogande för reparations- och underhållskostnader för flygvapnets delfond.

Fortifikationsförvaltningen anför till ledning för beräkningen av posterna Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. samt Smärre förbättringsarbeten att värdet av äldre byggnader beräknas till 33 434 348 kronor, fördelade med 25 827 298 kronor på byggnader m. m. och med 7 607 050 kronor på flygfält m. m. Värdet av nyare byggnader, exklusive värdet för flygfält med befästningsanläggningar, upptages för andra gruppen till 92 449 911 kronor och för tredje gruppen 37 212 839 kronor.

Underhållskostnaderna för byggnader m. m. beräknas enligt förut angivna grunder till:

1. gruppen	25 827 298	×	2,93 %	.....	756 740
2. »	92 449 911	×	2,13 %	.....	1 969 183
3. »	37 212 839	×	1,06 %	.....	394 456
					Summa kronor 3 120 379

I likhet med vad som anförts under arméns delfond har fortifikationsförvaltningen i det procentuellt beräknade underhållsbeloppet inräknat det belopp, varmed underhållskostnaderna för innevarande budgetår minskats vid fastställandet av staten för fastighetsfonden. Inberäknat pristegring utgör beloppet 150 590 kronor. I enlighet härmed beräknas underhållskostnaderna till (3 120 379 + 150 590 =) 3 270 969 kronor, varifrån avgår beräknad kostnad för yttre renhållning, 60 000 kronor. Återstoden, 3 210 969 kronor eller avrundat 3 211 000 kronor, föreslås fördelad med 2 919 000 kronor till löpande reparation och underhåll av byggnader samt 292 000 kronor till smärre förbättringsarbeten. Delposten Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. föreslås emellertid ökad med kostnaden för en av intensiva brandskyddsövningar föranledd ersättningsanskaffning av brandmateriel och anskaffning av skumvätska, eller 200 000 kronor. Totala medelsbehovet under delposten beräknas sålunda uppgå till (2 919 000 + 200 000 =) 3 119 000 kronor.

Beträffande kostnaderna för underhåll av flygfält m. m. anför fortifikationsförvaltningen, att anläggningsvärdet för flygfält med tillhörande banor och plattor m. m. den 30 juni 1952 uppgick till 119 452 312 kronor enligt 1946 års byggnadskostnadsnivå. Underhållskostnaderna beräknas till (1,5 % × 119 452 312 =) 1 791 785 kronor. Därtill kommer

kostnaderna för underhåll av flygfältens befästningsanläggningar, för vilket ändamål beräknas 234 910 kronor. De procentuella kostnaderna för underhåll av flygfält m. m. beräknas således för budgetåret 1953/54 uppgå till (1 791 785 + 234 910 =) i runt tal 2 027 000 kronor.

För underhåll av jordbruksfastigheter m. m. har äskats ett belopp av 50 000 kronor, erforderligt för skogsvårdsåtgärder enligt uppgjorda skogshushållningsplaner samt för underhåll av körvägar, broar m. m.

Den anbefallda översynen av byggnadsbeståndet å flygvapnets jordbruksfastigheter, som tidigare verkstälts beträffande flygvapnets arrendegårdar inom första—fjärde militärområdena, har numera slutförts beträffande arrendegårdarna inom femte och sjätte militärområdena, varvid konstaterats att någon iståndsättning av jordbruksbyggnader inom dessa senare militärområden icke erfordras. För iståndsättning av jordbruksfastigheter m. m. har emellertid beräknats ett belopp av 20 000 kronor, vilket belopp erfordras för att ersätta kontraktensligt verkställd ombyggnad av arrendatorsbostaden på gården Fyrbylund vid Bråvalla flygflottilj.

Beträffande medelsbehovet för övriga iståndsättningsarbeten anför fortifikationsförvaltningen, att för dylika arbeten enligt en uppgjord generalplan beräknas 950 000 kronor samt för utbyte och ersättning av vid nybyggnad använd krismateriel 900 000 kronor. Till följd av det ökade behovet av elektrisk kraft och belysning i flygverkstäder och hangarer bör befintliga ledningsnät m. m. förstärkas vid ett flertal flottiljer. Även vid vissa av flygvapnets övningsfält föreligger behov av förstärkning av ledningsnäten. Sammanlagt erfordras härför 450 000 kronor. För att förhindra skador å reaplanens ömtåliga instrumentutrustning genom dammbildning föreslås permanentbehandling av vägar inom kasernområdena vid flottiljer utrustade med readrivna flygplan. Vidare erfordras till följd av den tunga biltrafiken förstärkning av vissa vägar. Tillhoppa erfordras för vägarbeten 1 700 000 kronor. Åtgärder till förekommande av olycksfall vid arbete å tak samt åtgärder erforderliga i anledning av arbetarskyddslagens bestämmelser föranleder behov av 500 000 kronor. Det sammanlagda medelsbehovet under delposten till övriga iståndsättningsarbeten uppgår således till (950 000 + 900 000 + 450 000 + 1 700 000 + 500 000 =) 4 500 000 kronor.

För ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid de centrala flygverkstäderna erfordras 120 000 kronor under flygvapnets delfond, medan 60 000 kronor upptages under befästningars delfond, enär centrala flygverkstaden i Arboga numera i sin helhet redovisas under sistnämnda delfond.

Beträffande fortifikationsförvaltningens beräkning av medelsbehovet

under övriga delposter torde få hänvisas till den i det föregående intagna sammanställningen.

Riksräkenskapsverket uppskattar de procentberäknade underhållskostnaderna enligt motsvarande grunder som för arméns och marinens delfonder till 3 120 000 kronor.

För övriga iståndsättningsarbeten upptages samma belopp som i gällande stat, eller 1 115 000 kronor.

Med biträdande i övrigt av fortifikationsförvaltningens förslag beräknar riksräkenskapsverket posten till reparations- och underhållskostnader m. m. till 6 752 000 kronor.

Departementschefen.

I enlighet med riksräkenskapsverkets förslag beräknar jag för flygvapnets delfond till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. 2 964 000 kronor och till smärre förbättringsarbeten 296 000 kronor.

Jämväl för flygvapnets delfond synes en höjning av delposten till övriga iståndsättningsarbeten vara erforderlig för att tillgodose de mest angelägna behoven. Jag kan dock icke förorda att posten upptages med högre belopp än 1 975 000 kronor, vilket innebär en höjning av delposten med 860 000 kronor.

I övrigt anser jag mig böra biträda ämbetsverkens förslag.

Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för flygvapnets delfond synes sålunda för nästa budgetår böra beräknas till 7 612 000 kronor med den fördelning på delposter som framgår av det föregående.

Jag förutsätter, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva den jämkning mellan de särskilda posterna inom slutbeloppets ram, som kan finnas erforderlig.

Befästningars delfond. I staten för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1952/53 har anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. under befästningars delfond upptagits till 7 349 000 kronor.

I propositionen 1953: 2 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att medgiva, att ifrågavarande anslagspost må under budgetåret 1952/53 överskridas med högst 950 000 kronor. Vid bifall härtill kommer för innevarande budgetår sammanlagt (7 349 000 + 950 000 =) 8 299 000 kronor att stå till förfogande för reparations- och underhållskostnader under befästningars delfond.

Fortifikationsförvaltningen erinrar om att i befästningars delfond jämväl ingår vissa hamnanläggningar. Enligt 1946 års prisnivå uppgick värdet av dessa anläggningar per den 1 juli 1952 till 6 429 200 kronor. För underhåll av dessa beräknar ämbetsverket för budgetåret 1953/54 ett belopp av

375 000 kronor. Ämbetsverket framhåller att flertalet av dessa hamnanläggningar är belägna i det yttre havsbandet och därigenom är utsatta för hårt slitage. Erfarenheterna har visat att de procentuellt beräknade underhållsmedlen icke förslår till ett godtagbart underhåll av anläggningarna.

Värdet av anläggningarna i befästningars delfond den 1 juli 1952 framgår av följande uppställning:

	Anläggnings- kostnad kronor	Enligt 1946 års byggnads- kostnadsnivå kronor
Ställningen den 1 juli 1951	616 811 460	660 829 100
Under budgetåret 1951/52 har <i>ökning</i> av värdet ägt rum genom		
1) Överföring av vissa anläggningar från flygvapnets delfond	+ 566 602	+ 610 000
2) Investeringar enligt försvarets civilförvaltnings räkenskaper	+ 49 483 450	+ 28 700 400
Under budgetåret 1951/52 har <i>minskning</i> av värdet ägt rum genom nedskrivning av delfonden	— 94 100	— 80 900
Härtill bör läggas värdet av anläggningar, vilka föreslagits skola tillföras (avföras från) delfonden, <i>nettoökning</i>	+ 12 548 703	+ 14 972 700
Därutöver <i>tillkommer</i> anläggningar, vilka föreslagits skola invärderas i delfonden	+ 9 809 840	+ 6 376 400
Härifrån bör <i>avgå</i>		
1) Vissa utgifter för luftskyddsåtgärder, maskeringsmateriel m. m., tillhoppa	— 118 027	— 84 100
2) Utbetalningar för ej färdigställda anläggningar	— 56 932 181	— 34 728 000
Summa kronor	632 075 747	676 595 600
Avgår för hamnanläggningar	—	— 6 429 200
Summa kronor		670 166 400

Fortifikationsförvaltningen beräknar underhållsmedlen till ($0,99\% \times 670\,166\,400 =$) i runt tal 6 635 000 kronor. Därutöver erfordras för underhåll av vissa markområden ett belopp av 10 000 kronor. I likhet med vad som anförts under arméns delfond anser ämbetsverket att det procentuellt beräknade underhållsbeloppet bör ökas med det belopp, varmed de av ämbetsverket beräknade underhållskostnaderna för innevarande budgetår minskats vid fastställandet av staten för fastighetsfonden. Inberäknat prisstegring utgör beloppet 301 000 kronor. Medelsbehovet för löpande reparation och underhåll skulle således uppgå till ($375\,000 + 6\,635\,000 + 10\,000 + 301\,000 =$) 7 321 000 kronor.

För istandsättningsarbeten av speciellt äldre befästningsanläggningar, rationalisering vid centrala ammunitionsförråd och modernisering av vissa

bergrumsverkstäder beräknar fortifikationsförvaltningen 1 600 000 kronor. För rensnings- och förstärkningsarbeten erfordras 700 000 kronor och för fortsatt nödvändigt utbyte av krismateriel 300 000 kronor. För åtgärder erforderliga i anledning av arbetarskyddslagens bestämmelser beräknas 250 000 kronor. Det sammanlagda beloppet till iståndsättningsarbeten uppskattas således till $(1\,600\,000 + 700\,000 + 300\,000 + 250\,000 =)$ 2 850 000 kronor.

För underhåll av sådana anläggningar som icke kan invärderas i befästningars delfond, exempelvis anläggningar i kronan icke tillhöriga fastigheter, anordningar och materiel för marina hinder och krigsförtöjningsplatser samt fortifikatorisk rustningsmateriel och brandmateriel, beräknar fortifikationsförvaltningen ett belopp av 250 000 kronor.

Skatter beräknas till cirka 12 000 kronor. För underhåll av enskilda vägar erfordras 25 000 kronor. Såsom under flygvapnets delfond anförts redovisas numera de till centrala flygverkstaden i Arboga hörande anläggningarna i sin helhet under befästningars delfond. För ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid denna verkstad beräknas 60 000 kronor.

De sammanlagda underhållsmedlen skulle således beträffande befästningars delfond uppgå till $(7\,321\,000 + 2\,850\,000 + 250\,000 + 12\,000 + 25\,000 + 60\,000 =)$ 10 518 000 kronor.

Riksräkenskapsverket anser att ett undantagande av hamnanläggningarna från den procentuella beräkningsmetoden förutsätter en omprövning av underhållskvotens storlek. Ämbetsverket utgår från att tidigare gällande grunder fortfarande skall tillämpas och beräknar med denna utgångspunkt de procentberäknade underhållsmedlen till 6 698 000 kronor. Liksom i fråga om övriga delfonder beräknar ämbetsverket icke någon ersättning för nästa budgetår för det belopp, varmed de procentberäknade underhållsmedlen reducerats i staten för innevarande budgetår. Ämbetsverket beräknar ej heller särskilda medel för underhåll av vissa markområden utan anser, att de procentberäknade underhållsmedlen skall täcka kostnaderna av denna art.

För iståndsättningsarbeten m. m. beräknar ämbetsverket samma belopp som i staten för innevarande budgetår, eller 1 500 000 kronor.

Med biträdande i övrigt av fortifikationsförvaltningens förslag beräknar riksräkenskapsverket sålunda för reparations- och underhållskostnader m. m. under befästningars delfond ett sammanlagt behov av $(6\,698\,000 + 1\,500\,000 + 250\,000 + 12\,000 + 25\,000 + 60\,000 =)$ 8 545 000 kronor.

Departementschefen.

Enligt propositionen 1948:157 skall beräkningen av underhållskostnaderna för befästningar och bergrum ske i relation till anläggningsvärdet,

varvid för såväl befästningar som bergrum skall tillämpas en gemensam underhållskvot å anläggningsvärdet den 1 juli 1946. Enligt propositionen 1951: 88 har underhållskvoten bestämts till 0,6 % vid 1946 års prisnivå, vilken procentsats omräknad till 1952 års prisnivå med hjälp av byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex giver en underhållskvot av 0,99 %. I enlighet härmed har fortifikationsförvaltningen upptagit de procentberäknade underhållsmedlen för befästningar och bergrum till 6 635 000 kronor. För hamnanläggningar har fortifikationsförvaltningen efter särskild uppskattning beräknat 375 000 kronor. Såsom riksräkenskapsverket framhållit bör emellertid den procentuella beräkningsmetoden liksom hittills tillämpas beträffande delfondens hamnanläggningar. I överensstämmelse härmed beräknar jag i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag de procentberäknade underhållsmedlen till 6 698 000 kronor.

Liksom beträffande övriga delfonder synes en uppräknig av de för iståndsättningsarbeten avsedda medlen vara erforderlig. Jag kan dock icke tillstyrka att för detta ändamål beräknas mer än 2 100 000 kronor, vilket innebär en höjning med 600 000 kronor i förhållande till beräkningarna för innevarande budgetår.

I övrigt har jag intet att erinra mot riksräkenskapsverkets beräkningar. Jag uppskattar således medelsbehovet för reparations- och underhållskostnader m. m. under befästningars delfond till (6 698 000 + 2 100 000 + 250 000 + 12 000 + 25 000 + 60 000 =) 9 145 000 kronor. Någon uppdelning av anslagsposten å särskilda delposter synes alltjämt icke vara erforderlig.

B. Avsättning till värdeminskningsskonto.

I sitt avgivna förslag till inkomst- och utgiftsstat beräknar *fortifikationsförvaltningen* för avsättning till värdeminskningsskonto ett sammanlagt belopp av 9 905 000 kronor, varav 3 450 000 kronor för arméns delfond, 860 000 kronor för marinens delfond, 3 775 000 kronor för flygvapnets delfond och 1 820 000 kronor för befästningars delfond.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot fortifikationsförvaltningens beräkning.

Departementschefen.

I överensstämmelse med myndigheternas förslag förordar jag, att för avsättning till värdeminskningsskonto upptages för arméns delfond förslagsvis 3 450 000 kronor, för marinens delfond förslagsvis 860 000 kronor, för flygvapnets delfond förslagsvis 3 775 000 kronor och för befästningars delfond förslagsvis 1 820 000 kronor, eller sammanlagt 9 905 000 kronor.

C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden.

Arméns delfond. I staten för budgetåret 1952/53 har förevarande anslagspost för arméns del upptagits till förslagsvis 1 772 000 kronor.

Fortifikationsförvaltningen beräknar utgiftsbeloppet under denna rubrik för budgetåret 1953/54 till 2 165 000 kronor, varav 1 620 000 kronor för hyres- och arrendeutgifter, 140 000 kronor för bränsletillägg samt 405 000 kronor för bestridande av vissa i samband med förhyrningar och arrenderingar uppkommande utgifter.

Riksräkenskapsverket har icke någon erinran att göra mot fortifikationsförvaltningens beräkningar.

Departementschefen.

I enlighet med myndigheternas förslag beräknar jag för ifrågavarande utgifter ett belopp av förslagsvis 2 165 000 kronor.

Marinens delfond. I staten för budgetåret 1952/53 har under denna rubrik för marinens del upptagits ett belopp av förslagsvis 289 000 kronor, varav omkring 195 000 kronor för bestridande av hyres- och arrendeutgifter.

Fortifikationsförvaltningen beräknar utgiftsbehovet under denna titel för budgetåret 1953/54 till 307 000 kronor, varav omkring 210 000 kronor för hyres- och arrendeutgifter, 20 000 kronor för bränsletillägg samt 77 000 kronor för kostnader i samband med lokalförhyrningar och arrenderingar.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot fortifikationsförvaltningens beräkning.

Departementschefen.

I enlighet med myndigheternas förslag synes för ifrågavarande ändamål böra beräknas ett belopp av förslagsvis 307 000 kronor.

Flygvapnets delfond. I staten för innevarande budgetår har förevarande anslagspost för flygvapnets del upptagits till förslagsvis 311 000 kronor, varav omkring 205 000 kronor för bestridande av hyresavgifter och omkring 65 000 kronor för fortsatt arrende av markområden för flygfältens befästningsanläggningar.

Fortifikationsförvaltningen beräknar, efter samråd med flygförvaltningen, utgiftsbeloppet under denna rubrik för budgetåret 1953/54 till förslagsvis 341 000 kronor, varav omkring 225 000 kronor för bestridande av hyresavgifter, 70 000 kronor för arrende av markområden för flygfältens befästningsanläggningar m. m., 25 000 kronor för bränsletillägg samt 21 000 kronor för kostnader i samband med lokalförhyrningar och arrenderingar.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot de av fortifikationsförvaltningen gjorda beräkningarna.

Departementschefen.

För bestridande av ifrågavarande hyres- och arrendeutgifter m. m. beräknar jag för nästa budgetår förslagsvis 341 000 kronor.

Befästningars delfond. I staten för budgetåret 1952/53 har förevarande anslagspost upptagits till förslagsvis 1 290 000 kronor, varav omkring 205 000 kronor avsetts för hyres- och arrendeutgifter samt 1 080 000 kronor för förhyrningar av drivmedelsanläggningar.

Fortifikationsförvaltningen beräknar utgiftsbehovet för budgetåret 1953/54 till 1 366 000 kronor, varav omkring 210 000 kronor för hyres- och arrendeutgifter samt 1 150 000 kronor för förhyrningar av drivmedelsanläggningar.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot fortifikationsförvaltningens beräkning av anslagsposten.

Departementschefen.

I enlighet med förslaget beräknar jag för ifrågavarande utgifter ett belopp av förslagsvis 1 366 000 kronor.

Enligt det anförda kommer anslagsposterna till hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden att tillhoppa utgöra (2 165 000 + 307 000 + 341 000 + 1 366 000 =) 4 179 000 kronor.

INKOMSTER.

A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtta lokaler.

Under denna titel redovisas de belopp, som över budgeten tillföres respektive fonder. Ersättningsbeloppen bestämmas i princip så, att en förräntning efter 4 % erhålles å det vid respektive budgetårs ingång av fonderna disponerade statskapitalet, att i form av överskott tillföras riksstatens inkomstsida. I statsverkspropositionen (bil. 6, punkterna 59, 97, 125 och 176) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1953/54 beräkna följande förslagsanslag, nämligen till

ersättning till arméns delfond	34 000 000
» » marinens delfond	12 000 000
» » flygvapnets delfond	17 500 000
» » befästningars delfond	15 300 000
	Summa kronor 78 800 000

Med hänsyn till förut och i det följande omnämnda jämkningar av olika poster i statförslaget bör ersättningar för till statsmyndigheter upplåtna lokaler för nästkommande budgetår beräknas för arméns delfond till 32 748 000 kronor, för marinens delfond till 11 163 000 kronor, för flygvapnets delfond till 17 488 000 kronor och för befästningars delfond till 15 286 000 kronor, eller tillhopa 76 685 000 kronor. De i riksstaten under fjärde huvudtiteln beräknade anslagen bör å riksstaten slutligt uppföras i överensstämmelse härmed.

B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden.

Under denna inkomsttitel skall å de olika delfonderna upptagas särskilda delposter för inkomster av tjänstebostäder och uthyrningsfastigheter samt övriga hyror och arrenden.

Fortifikationsförvaltningen upptager under denna inkomstpost för arméns delfond 2 200 000 kronor, varav 1 200 000 kronor såsom inkomst av tjänstebostäder, 650 000 kronor såsom inkomst av uthyrningsfastigheter samt 350 000 kronor för övriga hyror och arrenden.

För marinens delfond beräknar fortifikationsförvaltningen ett inkomstbelopp av 790 000 kronor, varav 330 000 kronor såsom inkomst av tjänstebostäder, 180 000 kronor såsom inkomst av uthyrningsfastigheter samt 280 000 kronor för övriga hyror och arrenden.

För flygvapnets delfond beräknar fortifikationsförvaltningen ett inkomstbelopp av 700 000 kronor, varav 470 000 kronor såsom inkomst av tjänstebostäder, 180 000 kronor såsom inkomst av uthyrningsfastigheter samt 50 000 kronor för övriga hyror och arrenden.

Beträffande befästningars delfond beräknar fortifikationsförvaltningen ett inkomstbelopp av 290 000 kronor, varav 60 000 kronor såsom inkomst av tjänstebostäder, 30 000 kronor såsom inkomst av uthyrningsfastigheter och 200 000 kronor för övriga hyror och arrenden.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot fortifikationsförvaltningens beräkning av ifrågavarande inkomstpost.

Departementschefen.

Med biträdande av myndigheternas förslag beräknar jag inkomsterna av hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden till $(2\,200\,000 + 790\,000 + 700\,000 + 290\,000 =)$ 3 980 000 kronor. I staten för budgetåret 1952/53 har under denna rubrik upptagits sammanlagt 3 925 000 kronor.

C. Inkomster av övnings- och skjutfält.

Under denna inkomsttitel skall å de olika delfonderna upptagas särskilda delposter för inkomster av jordbruksfastigheter (arrende m. m.), inkomster av skogsfastigheter (skogsavverkning, varvid endast nettobeloppet upptages) och övriga inkomster (grusavverkning m. m.).

Fortifikationsförvaltningen upptager för arméns delfond under denna inkomstpost 1 300 000 kronor, varav 525 000 kronor såsom inkomst av jordbruksfastigheter, 625 000 kronor såsom inkomst av skogsfastigheter och 150 000 kronor i övriga inkomster.

För marinens delfond beräknar fortifikationsförvaltningen ett inkomstbelopp av 100 000 kronor, varav 35 000 kronor såsom inkomst av jordbruksfastigheter, 63 000 kronor såsom inkomst av skogsfastigheter och 2 000 kronor i övriga inkomster.

För flygvapnets delfond beräknar fortifikationsförvaltningen ett inkomstbelopp av 90 000 kronor, varav 30 000 kronor såsom inkomst av jordbruksfastigheter, 50 000 kronor såsom inkomst av skogsfastigheter och 10 000 kronor i övriga inkomster.

För befästningars delfond beräknar fortifikationsförvaltningen ett inkomstbelopp av 25 000 kronor, sedan från de övriga delfonderna överförts vissa markområden med växande skog.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot fortifikationsförvaltningens beräkning av ifrågavarande inkomstpost.

Departementschefen.

Jag biträder myndigheternas förslag. Inkomsterna av övnings- och skjutfält beräknar jag i enlighet härmed till (1 300 000 + 100 000 + 90 000 + 25 000 =) 1 515 000 kronor. I staten för budgetåret 1952/53 har under denna rubrik upptagits ett belopp av 1 475 000 kronor.

D. Diverse inkomster.

Fortifikationsförvaltningen beräknar för arméns delfond inkomstposten till samma belopp som för innevarande budgetår, eller 50 000 kronor. Detta belopp motsvarar vad som av inflytande vårdavgifter för civila patienters vård å garnisonssjukhusen beräknas avse vederbörande fastigheters underhåll.

För marinens delfond beräknar fortifikationsförvaltningen samma inkomstbelopp som för innevarande budgetår eller 750 000 kronor, varav 700 000 kronor såsom ersättning för den å fonden redovisade fasta egendom, som disponeras av marinverkstäderna i Stockholm och Karlskrona, 40 000 kronor såsom ersättning till fonden för en av försvarets fabriksstyrelse disponerad, sjöförsvaret tillhörande verkstad och 10 000 kronor så-

som bidrag till Skeppsholmsbrons underhåll samt vissa dockningsavgifter från enskilda.

För flygvapnets delfond beräknar fortifikationsförvaltningen inkomsterna av flygfält till 40 000 kronor.

För befästningars delfond beräknar fortifikationsförvaltningen ett inkomstbelopp av 20 000 kronor.

Riksräkenskapsverket har icke någon erinran att göra mot fortifikationsförvaltningens beräkningar.

Departementschefen.

Med biträdande av föreliggande förslag beräknar jag inkomsterna under diverseposten för respektive delfonder till respektive 50 000 kronor, 750 000 kronor, 40 000 kronor och 20 000 kronor eller således till sammanlagt 860 000 kronor. Motsvarande belopp utgör i staten för budgetåret 1952/53 845 000 kronor.

Överskott.

Det överskott, som skall tillföras riksstatens driftbudget, bör såsom hittills varit fallet beräknas till 4 % å det vid respektive budgetårs början i fonden ingående kapitalet. I enlighet med riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1953/54 har överskottet å försvarets fastighetsfond i förslaget till riksstat beräknats för arméns delfond till 8 260 000 kronor, för marinens delfond till 3 840 000 kronor, för flygvapnets delfond till 6 590 000 kronor och för befästningars delfond till 3 290 000 kronor. Överskott att tillföras riksstatens driftbudget beräknar jag i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag till 21 980 000 kronor. Denna uppskattning av överskottet har legat till grund för den förut gjorda beräkningen av ersättningsanslagen.

I enlighet med vad jag i det föregående anfört har upprättats förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54 (*Bilaga*).

Hemställan.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna omförmälda förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54 (*Bilaga*);

dels ock för budgetåret 1953/54 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisa följande förslagsanslag, nämligen

Armén: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Arméns delfond 32 748 000 kronor,

Marinen: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Marinens delfond 11 163 000 kronor,

Flygvapnet: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Flygvapnets delfond 17 488 000 kronor samt

Ersättning till försvarets fastighetsfond: Befästningars delfond 15 286 000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Jan Sverne.

Bilaga.

Försvarets fastighetsfonds inkomster och utgifter enligt staten för budgetåret 1952/53 samt enligt förslaget till stat för budgetåret 1953/54.

<i>Inkomster:</i>	1952/53 Kronor	1953/54 Kronor
<i>A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:</i>		
1. Arméns delfond.....	25 357 000	32 748 000
2. Marinens delfond	9 170 000	11 163 000
3. Flygvapnets delfond	15 217 000	17 488 000
4. Befästningars delfond.....	13 643 000	15 286 000
	Säger 63 387 000	76 685 000
 <i>B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden:</i>		
1. Arméns delfond.....	2 390 000	2 200 000
2. Marinens delfond	775 000	790 000
3. Flygvapnets delfond	640 000	700 000
4. Befästningars delfond.....	140 000	290 000
	Säger 3 925 000	3 980 000
 <i>C. Inkomster av övnings- och skjutfält:</i>		
1. Arméns delfond.....	1 300 000	1 300 000
2. Marinens delfond	65 000	100 000
3. Flygvapnets delfond	110 000	90 000
4. Befästningars delfond.....	—	25 000
	Säger 1 475 000	1 515 000
 <i>D. Diverse inkomster:</i>		
1. Arméns delfond.....	50 000	50 000
2. Marinens delfond	750 000	750 000
3. Flygvapnets delfond	30 000	40 000
4. Befästningars delfond.....	15 000	20 000
	Säger 845 000	860 000
	Summa 69 632 000	83 040 000

<i>Utgifter:</i>	1952/53 Kronor	1953/54 Kronor
<i>A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:</i>		
1. Arméns delfond.....	16 150 000	22 423 000
2. Marinens delfond	5 871 000	7 796 000
3. Flygvapnets delfond	6 006 000	7 612 000
4. Befästningars delfond.....	7 349 000	9 145 000
Säger	35 376 000	46 976 000
<i>B. Avsättning till värdeminskningskonto:</i>		
1. Arméns delfond, <i>förslagsvis</i>	3 275 000	3 450 000
2. Marinens delfond, <i>förslagsvis</i>	830 000	860 000
3. Flygvapnets delfond, <i>förslagsvis</i>	3 530 000	3 775 000
4. Befästningars delfond, <i>förslagsvis</i>	1 834 000	1 820 000
Säger	9 469 000	9 905 000
<i>C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:</i>		
1. Arméns delfond, <i>förslagsvis</i>	1 772 000	2 165 000
2. Marinens delfond, <i>förslagsvis</i>	289 000	307 000
3. Flygvapnets delfond, <i>förslagsvis</i>	311 000	341 000
4. Befästningars delfond, <i>förslagsvis</i>	1 290 000	1 366 000
Säger	3 662 000	4 179 000
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>		
1. Arméns delfond.....	7 900 000	8 260 000
2. Marinens delfond	3 750 000	3 840 000
3. Flygvapnets delfond	6 150 000	6 590 000
4. Befästningars delfond.....	3 325 000	3 290 000
Säger	21 125 000	21 980 000
Summa	69 632 000	83 040 000